

Cròniques del món

Alex Salmond, primer ministre d'Escòcia, durant la inauguració de la destil·leria de whisky Glenglassaugh, que va reobrir les portes el novembre del 2008.

Xoc polític a Glasgow Nord-est

LONDRES ■ Victorià Jiménez

Les anècdotes són locals, les implicacions són d'abast geopolític europeu. D'on és David Kerr, el candidat independentista a les eleccions parcials a Glasgow Nord-est? De Dennistown, de Cumbernauld, o de la vila de Govan, que és al capdavant el nom que es llegeix a la seua partida de naixement? Quan el 3 de novembre proppassat ho van demanar a Alex Salmond, primer ministre d'Escòcia, líder del Partit Nacional Escocès (les sigles en anglès són SNP) i cap de David Kerr, la resposta va fer somriure tothom però no va satisfer ningú: "Kerr va néixer en un hospital." Enginyós, gairebé tant com ho és Kerr, que des de l'any 2000 travessa les comarques del nord en cerca d'un seient a la Cambra dels Comuns de Westminster, a Londres, per aixecar la veu de l'independentisme escocès a la capital britànica. Durant

la seua carrera, Kerr ha reclamat haver nascut a tres poblacions diferents. En efecte, la seua família és pertot arreu i les seues reivindicacions, tot i que manipulades per tal d'atraure l'electorat regional, tenen una base de sang. El laborista Willie Bain, tanmateix, ha descrit la tàctica com a "arts brutes" de l'SNP, i ha afirmat que "aquesta mena d'estratègies tenen com a resultat que la gent deixa de participar en el sistema". Però, qui pot blasmar l'SNP? A la demarcació de Glasgow Nord-est, el partit d'Alex Salmond s'enfronta a 74 anys de govern monocolor i a la memòria de la fundació del Partit Laborista, arrelada amb els diputats que han representat aquesta *constituency* des dels anys 30. L'SNP acara el repte de transformar en vots reals el seu creixent suport popular i Kerr, "membre d'una secta radical catòlica" –l'Opus Dei, en descripció

del diari escocès *Daily Record*– podria no ser l'aposta encertada. Així i tot, els laboristes es presenten als comicis, que tenen lloc aquest dijous dia 12 de novembre, amb un full de serveis ple de taques: a Glasgow Nord-est hi ha el nivell de desocupació més alt i entre els quatre pitjors registres en qualificacions educatives, crim i salut pública de tot Escòcia. Un terç de la població activa de Glasgow Nord-est viu de subvencions administratives, una situació que comença a repetir-se a les demarcacions d'Alex Salmond mateix i del ministre britànic d'Economia, l'escocès Alistair Darling. En el camí cap a les eleccions generals del Regne Unit, l'any vinent, Glasgow Nord-est carrega també el simbolisme del xoc entre la continuïtat britànica o la separació d'Escòcia. Potser és massa responsabilitat per a poc més de 60.000 votants.

BERLÍN ■ Gemma C. Serra

Enèsim intent. Si no hi ha un entrebanc, Sigmar Gabriel, fins fa poc ministre de Medi a l'anterior coalició d'Angela Merkel amb el partit socialdemòcrata alemany (SPD), serà escollit aquest cap de setmana president d'aquesta formació. Serà el número tretze des de la refundació de l'SPD el 1945, i el sisè relleu a la presidència des que Gerhard Schröder va deixar el càrrec el 2004 per concentrar-se en la seva feina com a canceller. Sis relleus a la presidència de l'SPD en només cinc anys diu molt del *via crucis* que passa el partit més antic d'Alemanya –140 anys, comptant-hi els d'abans de l'exili durant el nazisme– des que es va deixar seduir pel *nou centre* que volia representar Schröder. A Gabriel, de cinquanta anys i ex-primer ministre de la Baixa Saxònia –el *land* de Schröder– se li gira feina: la tasca de la reconstrucció, en un càrrec que sembla tocat per la precarietat laboral. Gabriel representa els qui volen reactivar el partit des de la runa deixada per les passades generals, en què l'SPD es va enfonsar d'un 23%, onze punts menys que a les eleccions de quatre anys enrere i el seu rècord absolut a la baixa. Va ser designat per la cúpula socialdemòcrata l'octubre passat, amb un 77% dels vots, resultat que evidencia la divisió d'un partit que va de transició en transició. Gabriel vol marcar un nou començament i vol obrir un debat sobre les relacions amb l'Esquerra –el partit d'Oskar Lafontaine, el dissident més notori de l'SPD i el que li roba més votants. L'únic element que juga a favor seu és, paradoxalment, la feblesa interna. El partit té les piles descarregades i això es nota, també, en la manca d'alternatives. La més sòlida seria l'alcalde governador de Berlín, Klaus Wowereit, però li falten aliats en un partit que tremola només de pensar quant de suc trauria Merkel d'un president que governa de fa anys en coalició amb l'Esquerra –és a dir, amb els dissidents de Lafontaine i els postcomunistes. Gabriel s'afegirà a l'accelerada nòmina dels presidents del SPD: Lafontaine va deixar la presidència i el partit el 1999, per dissidències amb Schröder; a aquest li va succeir el 2004 el seu soldat, Franz Müntefering, que va renunciar-hi al cap d'un any per indisciplines de l'ala esquerrana; cinc mesos va aguantar Matthias Platzeck, que ho va deixar el 2006 per raons de

salut; després va pujar Kurt Beck, que va aguantar dos anys, fins que el 2008 va plegar, arraconat per dos ex-homes de Schröder, Müntefering i Frank-Walter

L'ex-ministre Sigmar Gabriel es perfila com a nou president de l'SPD.

Steinmeier, entossudit a lluitar per la cancelleria. Müntefering ho ha deixat estar, Steinmeier és cap de l'oposició parlamentària. A Gabriel li toca donar empenta a les files cada com més va més encongides de la socialdemocràcia alemanya.

PARÍS ■ Juli Martí

Identitat francesa. “Vaig conèixer una època en què la identitat nacional era l'únic principi que regia les relacions entre els estats. Sabem quins desastres en resultaren.” Així parlava Claude Lévi-Strauss el 13 de maig de l'any 2005 quan rebia de les mans del president Pasqual Maragall, a París, el premi Internacional Catalunya. Fou una de les seves últimes aparicions públiques i una de les poques aportacions directes al debat polític del país per part d'un home que creia que, com a intel·lectual, opinar massa als mitjans de comunicació era abusar de la confiança del ciutadà. La seva mort, la matinada de Tots Sants, i un enterrament discret abans no es fes pública la notícia, té una “simbologia especial” com ha subratllat Edwy Plenel, ex-periodista del diari *Le Monde*, que ha fundat el nou diari *Mediapart.fr*. Efectivament, durant el mateix cap de setmana, el ministre d'Immigració i Identitat Nacional, l'ex-socialista Eric Besson, llançava una gran consulta popular sobre aquesta qüestió. Una pàgina web, amb la foto del ministre i un vídeo explicant les

raons del debat, es felicitava de la participació dels francesos a l'elaboració d'una definició comuna sobre què és la identitat nacional. L'esquerra, en bona part, hi és contrària. A la vegada per raons morals, i polítiques. Des que el president Nicolas Sarkozy va comunicar, quan encara era candidat, la intenció de crear aquest polèmic departament, l'esquerra francesa no li reconeix cap utilitat que no sigui purament de tàctica política. La barreja entre identitat nacional i immigració és, per a l'esquerra, clarament racista i estigmatitza una part de la població. Però, sobretot, pensa que el moment escollit per la dreta per començar el debat és electoralista. El mes de març hi haurà eleccions regionals. Ara per ara 20 de les 22 regions franceses son en mans de l'esquerra, i la UMP de Sarkozy sap que el sistema electoral no li serà favorable. Per tant, segons explicava Pierre Moscovici, del Partit Socialista, “el govern vol ficar al cap dels electors qüestions més aviat associades a la dreta per tal de guanyar vots”. Tanmateix, Ségolène Royal no ha perdut l'ocasió de tornar a mostrar la

Claude Lévi-Strauss rep el premi Internacional Catalunya 2005 de mans del president Pasqual Maragall.

divisió dels socialistes, opinant que el partit no havia d'excloure's d'un debat de tal magnitud. D'una altra banda, el Front Nacional ha creat un debat propi, amb una pàgina, *identitenationale.net*, en què l'extensió final es un joc de paraules prou simptomàtic de les opinions que poden sorgir quan un poble debat sobre les seves pròpies característiques de manera passional i personal. Caldrà recordar doncs el final de *Raça i història*, en què Lévi-Strauss deia que “la tolerància no és una posició contemplativa, en què hom dispensa indulgències a allò que fou o que encara és. És una actitud dinàmica, que consisteix a preveure, entendre i promouvoir allò que serà”.

Una lluita només de façana

BARCELONA ■ Gemma Aguilera

El protocol de Kyoto –el tractat internacional que el 1997 van subscriure 180 països del món per lluitar contra el canvi climàtic– espera recanvi. Els compromisos que es van prendre aleshores amb data límit per al 2012 –reduir d'un 5% les emissions de CO₂ respecte al 1990– ja es donen per perduts i, dotze anys després, sobre el paper tothom és partidari d'aprovar nous compromisos per a fer front a l'escalfament del planeta. Però a la pràctica no hi ha ni grans progressos ni bases sòlides de cooperació entre països per a frenar els efectes del canvi climàtic.

Les converses de Barcelona [Barcelona UN Climate Change Talks 2009, denominació oficial de la conferència], que va acollir la capital catalana la setmana passada, es van tancar, com totes les reunions precedents, sense acords concrets. Només declaracions de bones intencions amb vista a la gran prova de foc, la cimera de Copenhaguen, que tindrà lloc entre el 7 i el 18 de desembre. Dotze dies en què 190 països negociaran i miraran de donar el vist-i-plau a un nou protocol que el 2012 substitueixi l'actual.

Tot esperant el gest d'Obama.

Els Estats Units han estat històricament la principal trava perquè el món avancés en bloc en aquesta lluita, però l'efecte Obama ha obert una nova esperança. Des de Barcelona, el responsable de l'ONU en la lluita contra el canvi climàtic, Yvo de Boer, es va mostrar convençut que els nord-americans arribaran a la cimera de Copenhaguen “amb propostes concretes en matèria de reducció d'emissions i finançament”. El delegat dels EUA, però, no va concretar la posició del seu país, i es va limitar a dir que el president Obama està compromès amb el futur del planeta. Precisament, un grup de països africans del G77, que

La Barcelona UN Climate Change Talks 2009 va aplegar representants de 190 països. Les organitzacions ecologistes posen en dubte l'eficàcia de la cimera.

reuneix els antics estats no alineats, va aconseguir que els països rics creessin un nou grup de treball per a debatre la reducció en les emissions de CO₂. Els africans havien advertit que les negociacions durant la cimera de Barcelona podrien quedar blocades si els països rics no mostraven les seves intencions, en una referència clara als EUA, però també al Canadà, Rússia i Austràlia. Només la Unió Europea va concretar els seus objectius: reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle d'un 20% de manera unilateral, i arribar fins al 30% de reducció si la resta de països fan un esforç equivalent.

Des de fa anys s'arrossegueuen elements clau que entrebanquen les bases per al relleu de Kyoto: el nivell de reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle a què es comprometen els països rics, l'esforç de reducció de les emissions que estan disposats a fer els països en via de desenvolupament i els diners i la tecnologia que els països rics –com a principals culpables del canvi climàtic–

tenen intenció de facilitar als països pobres per reduir o compensar els danys provocats per l'escalfament al seu territori. Els delegats dels 190 països van marxar de la capital catalana sense haver concretat res respecte a aquests tres eixos, de manera que a la cimera del desembre hi haurà tota la feina damunt la taula.

Durant la cimera de Barcelona, el president de la Generalitat, José Montilla, va reivindicar el paper dels governs regionals i locals com a “punta de llança en l'aplicació dels acords internacionals en aquesta matèria”. Montilla va lliurar a De Boer una declaració amb la posició de les xarxes regionals, a escala internacional, perquè es reconegui la importància de la seva feina. Entre un 50% i un 80% de les accions de mitigació s'adopten a l'àmbit local i regional.

Actualment, el protocol de Kyoto és rubricat per 184 països, entre els quals no hi ha els Estats Units, responsable d'un terç de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle a l'atmosfera.